

Investigating the role of Managerial Short-termism on the representation of financial statements with the moderating role of managers' financial incentives¹

Iman Dadashi², Keramat Allah Heydari Rostami³, Mehdi Zarghani⁴

Received: 2024/12/14

Accepted: 2025/02/23

Research Paper

Abstract

Objective: The purpose of the present research is to examine the effect of managerial myopia as one of the behavioral characteristics of managers on the intensity of financial statement restatements, with the moderating role of managers' financial incentives.

Methods: This research is applied and classified as quasi-experimental in the financial domain, with the statistical population comprising all companies listed on the Tehran Stock Exchange from 2018 to 2023. The sample consists of 125 companies selected based on specific criteria, including the end of the fiscal year in March, stability in operations, consistency in the fiscal year, accessibility to data, and the exclusion of holding, investment, financial intermediary, banking, and leasing companies.

Results: The findings indicate that the myopic behaviors of managers have a significant positive effect on the intensity of financial statement restatements for companies listed on the Tehran Stock Exchange. Furthermore, managers' financial incentives weaken the relationship between managerial myopic behaviors and the intensity of financial statement restatements.

Conclusion: The results of the study on the role of managerial myopia on the intensity of financial statement restatements suggest that myopia can lead to short-term and opaque decision-making in financial reporting. This issue increases the likelihood of restating financial statements and gives rise to problems stemming from a lack of

¹. doi: 10.30466/jfcs.2025.121752

². Assistant Prof., Department of Accounting, Faculty of Economics Sciences and Administrative, University of Qom, Qom, Iran. (Corresponding Author). (idadashi@gmail.com).

³. Assistant Prof., Department of Management, Faculty of Administrative Sciences and Economics, University of Arak, Arak, Iran. (k-heydarirostami@arkua.ac.ir).

⁴. MA., Department of Accounting, Faculty of Economics Sciences and Administrative, University of Qom, Qom, Iran. (Mehdizarghani1377@yahoo.com).

transparency. Additionally, managers' financial incentives can weaken this relationship. When managers are under pressure to achieve short-term financial goals, they may be more inclined to restate financial statements. However, if financial incentives are effectively managed and appropriate policies are in place, it can mitigate the negative impact of myopic behavior and facilitate enhanced transparency and accountability in financial reporting.

Innovation: This study investigates the impact of managerial short-termism on the restatement of financial statements in publicly traded companies, with a focus on the moderating role of managerial financial incentives. Given the existing research gap in the integration of these variables, this innovative study aims to fill the knowledge gap and offer new theoretical foundations in this domain. The research, with the objective of providing a more comprehensive elucidation of the drivers behind the restatement of financial statements, will contribute to a deeper understanding of managerial behavior and their financial incentives.

Keywords: Managerial Short-Termism, Disclosure, Financial Statement, Restatements, Financial Incentives. Tehran Stock Exchange (TSE).

بررسی نقش کوتاه‌بینی مدیران بر شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی با نقش تعدیل‌کنندگی انگیزه‌های مالی مدیران^۱

ایمان داداشی^۲، کرامت الله حیدری رستمی^۳، مهدی زرقانی^۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۹/۲۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۰۵

مقاله پژوهشی

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر کوتاه‌بینی مدیریتی به‌عنوان یکی از ویژگی‌های رفتاری مدیران بر شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی، با نقش تعدیل‌گری انگیزه‌های مالی مدیران است.

روش: این پژوهش از نوع کاربردی بوده و در حوزه مالی به‌صورت شبه‌آزمایشی طبقه‌بندی می‌شود. جامعه آماری شامل کلیه شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۳ است. نمونه تحقیق شامل ۱۲۵ شرکت می‌باشد که بر اساس معیارهای خاصی انتخاب شده‌اند؛ از جمله پایان سال مالی در اسفندماه، ثبات در فعالیت‌ها، ثبات در سال مالی، دسترسی به داده‌ها و حذف شرکت‌های هلدینگ، سرمایه‌گذاری، واسطه‌گری مالی، بانک‌ها و شرکت‌های لیزینگ.

یافته‌ها: نتایج نشان می‌دهد که رفتارهای کوتاه‌نگرانه مدیران تأثیر مثبت و معناداری بر شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران دارد. علاوه بر این، مشوق‌های مالی مدیران رابطه بین رفتارهای کوتاه‌نگرانه مدیریتی و شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی را تضعیف می‌کند.

^۱ doi: 10.30466/jfcs.2025.121752

^۲ استادیار گروه حسابداری، دانشکده علوم اقتصادی و اداری، دانشگاه قم، قم، ایران. (نویسنده مسئول).
(I.dadashi@qom.ac.ir)

^۳ استادیار گروه مدیریت، دانشکده علوم اداری و اقتصاد، دانشگاه اراک، اراک، ایران. (k-heydarirostami@arkua.ac.ir)

^۴ کارشناس ارشد حسابداری، دانشکده علوم اقتصادی و اداری، دانشگاه قم، قم، ایران.
(Mehdizarghani1377@yahoo.com)

نتیجه‌گیری: یافته‌های تحقیق درباره نقش کوتاه‌نگری مدیریتی بر شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی حاکی از آن است که کوتاه‌نگری می‌تواند به تصمیم‌گیری‌های کوتاه‌مدت و غیرشفاف در گزارشگری مالی منجر شود. این امر احتمال تجدید ارائه صورت‌های مالی را افزایش داده و مشکلات ناشی از فقدان شفافیت را به وجود می‌آورد. علاوه بر این، مشوق‌های مالی مدیران می‌تواند این رابطه را تضعیف نماید. هنگامی که مدیران تحت فشار دستیابی به اهداف مالی کوتاه‌مدت قرار می‌گیرند، ممکن است تمایل بیشتری به تجدید ارائه صورت‌های مالی داشته باشند. با این حال، در صورتی که مشوق‌های مالی به طور مؤثر مدیریت شده و سیاست‌های مناسبی در این زمینه اتخاذ گردد، می‌توان اثرات منفی کوتاه‌نگری را کاهش داد و شفافیت و پاسخگویی در گزارشگری مالی را ارتقا بخشید.

نوآوری: این پژوهش اثر کوتاه‌مدتی‌گرایی مدیریتی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس را با تمرکز بر نقش تعدیل‌گر مشوق‌های مالی مدیران بررسی می‌کند. با توجه به خلأ پژوهشی موجود در زمینه تلفیق این متغیرها، این تحقیق نوآورانه درصدد پر کردن شکاف دانشی و ارائه بنیان‌های نظری جدید در این حوزه است. این پژوهش با هدف ارائه تبیین جامع‌تر از محرک‌های تجدید ارائه صورت‌های مالی، به درک عمیق‌تر رفتار مدیران و مشوق‌های مالی آنان کمک خواهد کرد.

کلیدواژه‌ها: کوتاه‌بینی مدیران، تجدید ارائه صورت‌های مالی، انگیزه‌های مالی مدیران، بورس اوراق بهادار تهران.

مقدمه

تجدید ارائه صورت‌های مالی یکی از موضوعات بسیار مهم در حوزه حسابداری و مدیریت مالی است که به شدت بر اعتبار اطلاعات مالی و اعتماد سرمایه‌گذاران تأثیر می‌گذارد. متغیر وابسته این پژوهش، «تجدید ارائه صورت‌های مالی» است، که معمولاً به تبدیل و اصلاح صورت‌های مالی منتشر شده به علت کشف اشتباه یا تحریف‌هایی در گزارشگری مالی اطلاق می‌شود. این امر می‌تواند عواقب جدی برای شرکت‌ها به همراه داشته باشد، از جمله کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران، افت قیمت سهام، و حتی پیامدهای قانونی (خوساری و همکاران^۱، ۲۰۱۶). تجدید ارائه، نه تنها شهرت شرکت را تحت تأثیر قرار می‌دهد، بلکه می‌تواند به یک بحران در مدیریت مالی نیز منجر گردد (هاریس و مولر^۲، ۲۰۲۰).

کوته‌بینی به نوعی کارکرد شناختی اشاره دارد که در آن مدیران توانایی کمی در ارزیابی اثرات بلندمدت تصمیم‌های خود دارند. این خطای شناختی می‌تواند با تمرکز بر نتایج کوتاه‌مدت، منجر به تصمیم‌گیری‌های نادرست و در نهایت تجدید ارائه صورت‌های مالی شود. پژوهش‌ها نشان داده‌اند، مدیرانی که تحت تأثیر تفکر کوتاه‌بینانه قرار دارند، احتمال بیشتری دارد که گزارش‌های مالی را به شکل نادرست ارائه دهند (هست و کنسه^۳، ۱۹۹۶؛ شراند و والتر^۴، ۲۰۰۰). در این راستا، مطالعه‌ای که توسط ژانگ (۲۰۲۰) انجام شده است، تأکید می‌کند که کوته‌بینی مدیریتی می‌تواند به کاهش کیفیت گزارشگری مالی منجر شود. به علاوه، محققان در مطالعه‌ای دیگر به بررسی تأثیرات کوته‌بینی مدیریتی بر کیفیت صورت‌های مالی در اقتصادهای در حال توسعه پرداخته و نشان می‌دهند که شرکت‌هایی که تحت فشار برای ارائه نتایج کوتاه‌مدت قرار دارند، ممکن است به استفاده از شیوه‌های غیرقانونی یا ناپایدار در تنظیم صورت‌های مالی تمایل بیشتری داشته باشند (ژواین و فام^۵، ۲۰۲۳). مدیرانی که تحت فشارهای کوتاه‌مدت قرار دارند، ممکن است تمایل به استفاده از تکنیک‌های مدیریت سود برای بهبود شواهد مالی خود داشته باشند، که می‌تواند کیفیت گزارشگری مالی را به خطر بیندازد (چن و ژانگ^۶، ۲۰۲۱). این نوع رفتار معمولاً به دنبال حصول نتایج فوری و کاهش هزینه‌های بلندمدت است و می‌تواند باعث تجدید ارائه‌های مکرر صورت‌های مالی شود (لی و وانگ^۷، ۲۰۲۱). انگیزه‌های مالی، شامل پاداش‌های مالی، تخفیف سهام و دیگر مشوق‌ها، می‌توانند

^۱ Kothari et al.

^۲ Harris & Muller

^۳ Hirst & Koonce

^۴ Schrand & Walther

^۵ Nguyen & Pham

^۶ Zhang & Chen

^۷ Li & Wang

تأثیر قابل توجهی بر رفتار مدیران در اتخاذ تصمیم‌های مالی و گزارشگری بگذارند. پژوهش‌ها نشان داده‌اند مدیرانی که دارای انگیزه‌های مالی قوی هستند، ممکن است به رغم آگاهی از خطرات، اقدام به تجدید ارائه صورت‌های مالی کنند (برگستالر و دیچو^۱، ۱۹۹۷؛ کیم و یی^۲، ۲۰۱۱). در پژوهش‌های اخیر، ارتباطات پیچیده‌تری میان کوتاه‌بینی، انگیزه‌های مالی و تجدید ارائه صورت‌های مالی کشف شده است، به گونه‌ای که بازخورد منفی بازار و تأثیرات اقتصادی نیز می‌توانند بر این روابط تأثیر بگذارند (سائو و سو^۳، ۲۰۱۶؛ چن و همکاران^۴، ۲۰۲۲). در همین سال، مطالعات (وانگ و ژائو^۵، ۲۰۲۳). به تأثیر تحریک‌های مالی بر مدیریت سود پرداخته و تأکید کردند که نوع و ساختار این تحریک‌ها می‌تواند انعطاف‌پذیری مدیران در تصمیم‌گیری‌های مالی را تحت تأثیر قرار دهد. شواهد اخیر همچنین نشان داده‌اند که رفتارهای غیرقانونی و فرصت‌طلبانه در پیوند با مدیران تحت تأثیر انگیزه‌های مالی می‌تواند به تجدید ارائه صورت‌های مالی منجر شود (لاوکس و لاوکس^۶، ۲۰۰۹؛ کیم و همکاران^۷، ۲۰۱۹). این نکته به ویژه در شرایط اقتصادی متلاطم و با فشار برای دستیابی به نتایج مثبت مالی بارزتر می‌شود، جایی که مدیران به جای اتخاذ تصمیم‌های هوشمندانه، به سمت راه‌حل‌های کوتاه‌مدت و غیرمعقول تمایل پیدا می‌کنند (هاریس و همکاران^۸، ۲۰۱۸).

از آنجایی که تجدید ارائه صورت‌های مالی نه تنها اثرات منفی بر شرکت‌ها دارد بلکه می‌تواند بر کل نظام اقتصادی تأثیرگذار باشد، شناسایی و بررسی عوامل مؤثر بر این پدیده ضروری به نظر می‌رسد. این پژوهش قصد دارد روابط میان کوتاه‌بینی مدیران، تجدید ارائه صورت‌های مالی و نقش تعدیل‌کننده انگیزه‌های مالی را بررسی کند و نتایج آن می‌تواند به بهبود فرآیندهای مدیریتی و اتخاذ تصمیم‌های آگاهانه‌تر در سطح شرکت‌ها منجر شود. با توجه به موارد مطرح شده، این پژوهش سعی دارد تا به درک عمیق‌تری از چالش‌های موجود در مدیریت مالی و گزارشگری دست یابد و راهکارهای عملی برای بهبود وضعیت ارائه دهد به بررسی تأثیر کوتاه‌بینی مدیران به عنوان یکی از ویژگی‌های رفتاری مدیران بر تجدید ارائه صورت‌های مالی و نقش تعدیل‌کننده انگیزه‌های مالی مدیران در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌پردازد و این سؤال را مطرح می‌کند که آیا کوتاه‌بینی مدیران با توجه به نقش تعدیل‌کننده انگیزه‌های مالی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی تأثیر دارد یا خیر؟ در ادامه،

¹ Burgstahler & Dichev

² Kim & Yi

³ Cao & Hsu

⁴ Chen et al.

⁵ Wang & Zhao

⁶ Laux & Laux

⁷ Kim et al.

⁸ Harris et al.

ابتدا بسط مبانی نظری، فرضیه‌ها و مبانی تجربی پژوهش ارائه و پیرو آن، روش پژوهش و تعاریف عملیاتی متغیرهای پژوهش و نهایتاً یافته‌ها و نتیجه‌گیری پژوهش ارائه شده است.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

در دنیای معاصر، مدیران شرکت‌ها با چالش‌های متعدد و متنوعی مواجه هستند که نیازمند اتخاذ تصمیم‌های آگاهانه و استراتژیک می‌باشد. یکی از این چالش‌ها، تجدید ارائه صورت‌های مالی است که می‌تواند به دلیل عواملی چون کوتاه‌بینی مدیران و انگیزه‌های مالی آنان، بسیار پیچیده و حساس باشد. کوتاه‌بینی به عنوان یک ویژگی رفتاری شامل ناتوانی در ارزیابی درست از وضعیت و پتانسیل‌های آینده است. این ویژگی می‌تواند منجر به عدم توجه به ریسک‌ها و فرصت‌های بلندمدت شود (باکر^۱، ۲۰۱۴؛ کاپلن و مینتون^۲، ۲۰۱۲). تجدید ارائه صورت‌های مالی یکی از مهم‌ترین چالش‌ها در دنیای مدیریت مالی و حسابداری است. این پدیده می‌تواند به دلایل مختلفی پدیدار شود، از جمله خطاهای محاسباتی، تغییر در اصول حسابداری و به خصوص، تمایل مدیران به استفاده از روش‌های حسابداری به منظور دستیابی به نتایج مطلوب. در این راستا، کوتاه‌بینی مدیریتی به عنوان یک عامل کلیدی مطرح می‌شود که بر کیفیت گزارش‌گری مالی تأثیر می‌گذارد (ژانگ^۳، ۲۰۲۰). علاوه بر این، انگیزه‌های مالی مدیران می‌توانند نقش تعدیل‌کننده‌ای در این رابطه ایفا کنند از این رو با افزایش انگیزه‌های مالی، احتمال اینکه مدیران به سمت تصمیم‌گیری‌های کوتاه‌بینانه متمایل شوند، بیشتر می‌شود (گراهام و همکاران^۴، ۲۰۰۵). پژوهش‌ها نشان می‌دهند که مدیران با دیدگاه کوتاه‌بینانه، تأثیر بیشتری بر دستکاری اطلاعات مالی دارند که در نهایت به تجدید ارائه منجر می‌شود (لی و وانگ^۵، ۲۰۲۱). این وضعیت به خصوص زمانی رخ می‌دهد که مدیران متوجه می‌شوند که نتایج مالی به حد مطلوب نرسیده است و به همین دلیل، احتمال تجدید ارائه افزایش می‌یابد (کیم و همکاران^۶، ۲۰۱۹). انگیزه‌های مالی مدیران به آن دسته از خواسته‌ها و نیازهایی اطلاق می‌شود که بر اساس پاداش‌ها، گزینه‌های سهام و سایر مزایای مالی شکل گرفته است. یافته‌های بدست نشان می‌دهند که این انگیزه‌ها می‌توانند تأثیر بسزایی بر رفتار مدیران و تصمیم‌گیری‌های مالی آن‌ها داشته باشند (جانسن و مک لینگ^۷، ۱۹۷۶؛ فاما^۸، ۱۹۸۰).

¹ Baker

² Kaplan & Minton

³ Zhang

⁴ Graham

⁵ Li & Wang

⁶ Kim et al.

⁷ Jensen & Meckling

⁸ Fama

مدیرانی که در پی کسب پاداش‌های مالی قابل توجه هستند، ممکن است به سمت اقدامات ناپایدار و منجر به تجدید ارائه صورت‌های مالی سوق یابند (ببچوک و فرید^۱، ۲۰۰۳). تجدید ارائه صورت‌های مالی به معنای اصلاح حساب‌ها و گزارش‌های مالی است که در گذشته ارائه شده‌اند. این امر معمولاً به دلیل نادرستی یا عدم دقت در اطلاعات مالی اصلی صورت می‌پذیرد و می‌تواند تأثیرات جدی بر شفافیت و اعتبار سازمان‌ها داشته باشد (دیچو و دیچف^۲، ۲۰۰۲؛ گرووال و کوپر^۳، ۲۰۰۷). در ایران، تجدید ارائه صورت‌های مالی به دلیل عدم شفافیت و کیفیت پایین اطلاعات مالی، موضوعی قابل توجه است (موسوی و همکاران، ۱۳۹۸). انگیزه‌های مالی مدیران می‌توانند در نهایت بر تأثیر کوتاه‌بینی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی نقش تعدیل‌کننده‌ای ایفا کنند. در واقع، مدیرانی که تحت تأثیر فشارهای مالی برای کسب نتایج کوتاه‌مدت قرار دارند، ممکن است به سمت کوتاه‌بینی و تصمیم‌هایی که منجر به تجدید ارائه صورت‌های مالی می‌شود، سوق پیدا کنند (گراهام و هاروی و راجگوپال^۴، ۲۰۰۵). به عبارت دیگر، وجود انگیزه‌های مالی قوی ممکن است موجب تشدید رفتارهای کوتاه‌بینانه و در نهایت تجدید ارائه صورت‌های مالی گردد (خان و ویتو^۵، ۲۰۱۵). انگیزه‌های مالی می‌توانند یک عامل تشدیدکننده در تجدید ارائه صورت‌های مالی در نتیجه فشار برای دستیابی به نتایج مثبت در کوتاه‌مدت باشند (وانگ و لی، ۲۰۲۱).

ژانگ و همکاران^۶ (۲۰۲۴) بررسی‌های اخیر نشان می‌دهد که کوتاه‌بینی مدیران می‌تواند به تجدید ارائه صورت‌های مالی در پاسخ به فشار برای گزارش نتایج مالی مثبت منجر شود. مدیرانی که به دنبال نتایج فوری هستند، ممکن است تصمیم‌های غیر بهینه‌ای در زمینه حسابداری اتخاذ کنند که در نهایت منجر به تجدید ارائه این صورت‌ها می‌شود. این پدیده به ویژه در شرایط اقتصادی ناپایدار مشهود است، جایی که فشارها برای عملکرد کوتاه‌مدت بیشتر می‌شود و می‌تواند فلسفه‌های اخلاقی و معیاری در گزارش‌دهی مالی را به چالش بکشد. در نتیجه، این نوع رفتار می‌تواند به کاهش شفافیت مالی و افزایش عدم اعتماد در بازارهای سرمایه منجر شود.

کیم و اسمیت^۷ (۲۰۲۴) در پژوهشی نشان دادند که رابطه‌ای معنادار میان انگیزه‌های مالی مدیران و تمایل به تجدید ارائه صورت‌های مالی وجود دارد. آن‌ها دریافتند که مدیرانی که به دنبال کسب پاداش‌های مالی فوری هستند، احتمال بیشتری دارد که به دستکاری داده‌های مالی بپردازند، که این امر

¹ Bebhuk & Fried

² Dechow & Dichev

³ Agrawal & Cooer

⁴ Graham, Harvey, & Rajgopal

⁵ Khan & Vieito

⁶ Zhang et al.

⁷ Kim & Smith

باعث افزایش تجدید ارائه‌ها می‌شود. پژوهش آن‌ها نشان داد که فشارهای اداری و نیاز به دستیابی به نتایج سریع می‌تواند به بی‌اعتنایی به اصول اخلاقی و شفافیت منجر شود.

میلر و دیویس^۱ (۲۰۲۴) در پژوهشی نشان دادند که مدیران با رفتار کوتاه‌بینانه، نتایج مالی کوتاه‌مدت را بر نتایج بلندمدت ترجیح دهند، که این امر می‌تواند به تجدید ارائه صورت‌های مالی منجر شود. تغییرات ناگهانی در شرایط بازار و فشار برای دستیابی به اهداف مالی می‌تواند این رویه را تشدید کند و در نتیجه، تصمیم‌گیری‌های مالی را تحت تأثیر قرار دهد. مادامی که مدیران در جستجوی نتایج فوری هستند، احتمال خطا در گزارش‌دهی مالی افزایش می‌یابد که در نهایت به تجدید ارائه صورت‌های مالی و از دست رفتن اعتماد سرمایه‌گذاران منجر می‌شود و می‌تواند آسیب‌هایی جدی بر شهرت آن‌ها وارد کند.

مارتینز و رودریگز^۲ (۲۰۲۴) پژوهش‌گران در این مطالعه به تحلیل تأثیر متقابل کوتاه‌بینی مدیریتی و انگیزه‌های مالی بر کیفیت صورت‌های مالی پرداخته‌اند. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که مدیرانی که با نگرش کوتاه‌بینانه عمل می‌کنند، احتمالاً به تجدید ارائه‌های مالی با کیفیت پایین‌تر میل دارند. در این زمینه، انگیزه‌های مالی مثل فشار برای افزایش سود در کوتاه‌مدت تأثیر قابل توجهی بر این رفتارها دارند، که می‌تواند به بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران و عدم شفافیت در گزارش‌های مالی منجر شود.

میاو هو و همکاران^۳ (۲۰۲۴) در پژوهشی به بررسی تأثیر نزدیک‌بینی مدیریتی، که به تمایل مدیران برای تمرکز بر اهداف کوتاه‌مدت اشاره دارد، بر تمرکز زنجیره تأمین می‌پردازد. نتایج نشان می‌دهد که نزدیک‌بینی مدیریتی کوتاه‌مدت به طور مثبت با تمرکز مشتری و تأمین‌کننده در زنجیره تأمین مرتبط است. همچنین، نتایج حاکی از آن است که ارائه انگیزه‌های بلندمدت به هیئت نظارت می‌تواند اثرات منفی نزدیک‌بینی مدیریتی را تعدیل کرده و به تعادل بین تصمیم‌گیری‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت کمک کند.

جانسون و همکاران^۴ (۲۰۲۴) اعتقاد دارند مدیرانی که به نتایج کوتاه‌مدت و فوری توجه بیشتری دارند، تمایل بالاتری به تجدید صورت‌های مالی دارند. پژوهشگران همچنین تأکید کردند که انگیزه‌های مالی، از جمله پاداش‌های نقدی و افزایش موقعیت شغلی، می‌تواند به عنوان عاملی مؤثر در شدت این رفتارها عمل کنند. این پژوهش بر لزوم توجه به ابعاد روان‌شناختی در تصمیم‌گیری‌های مالی تأکید دارد.

^۱ Miller & Davis

^۲ Martinez & Rodriguez

^۳ Miao Hu et al.

^۴ Johnson et al.

لی و کیم^۱ (۲۰۲۳) در این پژوهش، ارتباط بین انگیزه‌های مالی مدیران و تمایل آنها به تجدید ارائه صورت‌های مالی بررسی شده است. یافته‌ها نشان می‌دهد که مدیرانی که تحت فشار انگیزه‌های مالی قوی‌تری قرار دارند، ممکن است بیشتر به تجدید ارائه‌های مالی روی آورند تا به پاداش‌های سریع مالی دست یابند. همچنین، این مطالعه نشان می‌دهد که این تمایل به تجدید ارائه‌های مالی می‌تواند نتیجه‌ای از نگرش کوتاه‌بینانه مدیران باشد، که به نوبه خود کیفیت اطلاعات مالی را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

رضائی صدقیانی و همکاران (۱۴۰۳) در پژوهشی به بررسی اثر تجدید ارائه صورت‌های مالی بر کیفیت و افشای فعالیت‌های داوطلبانه گزارشگری مسئولیت اجتماعی پرداختند، نتایج بررسی‌ها نشان داد که شرکت‌هایی که صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه نمی‌کنند، انگیزه بیشتری برای فعالیت‌های داوطلبانه گزارشگری مسئولیت اجتماعی دارند که این یافته سازگار با نظریه علامت‌دهی بوده و همچنین واحدهای تجاری که دارای مشکلات کم‌نمایندگی و عدم تقارن اطلاعاتی هستند، بیشتر تمایل به انجام اقدام‌های داوطلبانه گزارشگری مسئولیت اجتماعی دارند. بنابراین شرکت‌ها بهتر است به انجام فعالیت‌های داوطلبانه گزارشگری مسئولیت اجتماعی روی آورند تا نه تنها از مزیت رقابتی و علامت‌دهی آن استفاده کنند بلکه از مزیت افزایش عملکرد آتی نیز بهره‌مند شوند.

خادمیان و همکاران (۱۴۰۳) در پژوهشی به بررسی تاثیر کیفیت کنترل داخلی بر کوتاه‌بینی مدیران و سیاست تقسیم سود پرداختند. نتایج نشان داد کیفیت کنترل داخلی با کوتاه‌بینی مدیران رابطه مثبت و با سیاست تقسیم سود رابطه مثبت و معنادار دارد. افق سرمایه‌گذاری نهادی نقش تعدیل‌کننده‌ای دارد؛ سرمایه‌گذاران کوتاه‌مدت رابطه بین کنترل داخلی و کوتاه‌بینی را تعدیل می‌کنند، درحالی‌که بلندمدت‌ها رابطه بین کنترل داخلی و سیاست تقسیم سود را تعدیل می‌کنند. این یافته‌ها نشان از پیچیدگی اثر کنترل‌های داخلی بر تصمیم‌های مدیریت در خصوص سودآوری کوتاه‌مدت در برابر بلندمدت دارد. مطالعه، نقش متضاد سرمایه‌گذاران نهادی با افق‌های زمانی متفاوت را برجسته می‌کند.

چیداز و همکاران (۱۴۰۳) این پژوهش تاثیر بحران مالی بر رابطه بین تجدید ارائه صورت‌های مالی و کیفیت سود (با تمرکز بر اقلام تعهدی اختیاری، قابلیت پیش‌بینی و پایداری سود) را بررسی می‌کند. نتایج نشان داد، تجدید ارائه صورت‌های مالی، تاثیر مثبت و معناداری بر کیفیت سود (در قالب اقلام تعهدی اختیاری) دارد، اما بحران مالی این رابطه را تضعیف می‌کند. رابطه معناداری بین تجدید ارائه صورت‌های مالی و قابلیت پیش‌بینی یا پایداری سود یافت نشد. بنابراین، شرکت‌ها در شرایط عادی از تجدید ارائه برای بهبود کیفیت سود استفاده می‌کنند، اما در بحران مالی، این امر می‌تواند برای دستکاری سود بکار رود و منجر به کاهش کیفیت سود شود.

¹ Lee & Kim

بشیری‌منش و همکاران (۱۴۰۲) در پژوهشی با عنوان «تأثیر خط‌مشی رفتاری مدیران بر معاملات غیرعادی با اشخاص وابسته»، به بررسی تأثیر ویژگی‌های رفتاری مدیران بر معاملات غیرعادی پرداختند. نتایج این پژوهش نشان داد که خودشیفتگی مدیران تأثیر معکوس بر اعتبار خالص غیرعادی و فروش خالص غیرعادی دارد. در مقابل، بیش اطمینانی و کوتاه‌بینی مدیران تأثیر مستقیم بر اعتبار خالص غیرعادی و فروش خالص غیرعادی دارند و موجب افزایش میزان معاملات غیرعادی با اشخاص وابسته می‌شوند. ایزد پور و همکاران (۱۴۰۱) به بررسی تجدید ارائه صورت‌های مالی و تأثیر آن بر کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان و محدودیت‌های مالی پرداختند. در این پژوهش که تحت عنوان "تجدید ارائه صورت‌های مالی و کارایی سرمایه‌گذاری: نقش میانجی‌گری محدودیت مالی" انجام شد، مشخص شد که مدیران از طریق سرمایه‌گذاری بهینه سعی در تغییر دیدگاه استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی دارند. نتایج نشان داد که نقش میانجی‌گری محدودیت مالی در رابطه بین تجدید ارائه صورت‌های مالی و کارایی سرمایه‌گذاری تأیید نشده است.

مهرانی و رحیمی‌پور (۱۴۰۱) در پژوهشی به بررسی پیش‌بینی احتمال تجدید ارائه صورت‌های مالی با استفاده از مدل منفرد بینش و بهبود آن از طریق رگرسیون لاجیت و الگوریتم ژنتیک پرداختند. نتایج پژوهش، که با استفاده از ماتریس درهم ریختگی به دست آمد، نشان داد که مدل بهبود یافته بینش با الگوریتم ژنتیک با دقت پیش‌بینی ۷۳.۲۱ درصد بالاترین قدرت پیش‌بینی را در مقایسه با مدل اولیه بینش و مدل ارائه شده با رگرسیون لاجیت دارد و فرضیه‌های پژوهش را تأیید می‌کند.

ولیان و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهشی تأثیر افق‌های سرمایه‌گذاری سهامداران نهادی، شامل افق‌های بلندمدت و کوتاه‌مدت، بر کوتاه‌بینی مدیریتی شرکت‌های بورس مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این پژوهش نشان داد که با توجه به وجود حباب‌های شکننده در بازار بورس و خطرات بالقوه سقوط سهام، همچنین عدم تقارن اطلاعاتی شدید میان سرمایه‌گذاران، بسیاری از سرمایه‌گذاران تمایل به پذیرش ریسک ندارند و بر سودآوری کوتاه‌مدت تمرکز می‌کنند. این وضعیت موجب شده است که مدیران شرکت‌ها رویکردی کوتاه‌بینانه در تصمیم‌های سرمایه‌گذاری اتخاذ کنند تا سودآوری کوتاه‌مدت شرکت‌ها افزایش یابد. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که افق‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت سهامداران نهادی ارتباط منفی معناداری با کوتاه‌بینی مدیریتی دارند، در حالی که افق‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت با کوتاه‌بینی مدیریتی ارتباط مثبت و معناداری دارند و آن را تقویت می‌کنند.

مرادی و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهشی تحت عنوان «بررسی تأثیر مالیات، مکانیزم پاداش مدیرعامل و ویژگی‌های شرکت بر معاملات با اشخاص وابسته در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران»، به این نتایج دست یافتند: متغیرهای پاداش مدیرعامل و ارزش بازار به دفتری حقوق صاحبان سهام تأثیر مثبت و معناداری بر معاملات با اشخاص وابسته دارند. در مقابل، متغیرهای بازده دارایی‌ها و

مالیات پرداختی ارتباط معناداری با معاملات با اشخاص وابسته نشان نمی‌دهند، و متغیر اهرم مالی نیز با معاملات با اشخاص وابسته رابطه منفی دارد.

فرضیه های پژوهش

در دوره‌هایی که شرکت‌ها موفقیت‌های مالی چشمگیری را تجربه می‌کنند، انتظار می‌رود که آنها فرصت و منابع لازم برای سرمایه‌گذاری در دارایی‌های بلندمدت را به دست آورند. در این شرایط، شرکت‌هایی که به طور همزمان بازدهی بیش از حد پیش‌بینی شده و هزینه‌های بازاریابی و تحقیق و توسعه‌ای کمتر از حد معمول را گزارش می‌کنند، احتمالاً دارای مدیریت کوتاه‌بینانه هستند. رفتارهای کوتاه‌بینانه می‌توانند به نتایج موقت مطلوبی منجر شوند، اما پیامدهای منفی این نوع نگرش‌ها در طولانی‌مدت نمایان می‌شود. به عنوان مثال، مدیران با نگرش کوتاه‌بین ممکن است در صورت مواجهه با کاهش سود، با کاهش موقت مخارج تحقیق و توسعه و بازاریابی، این نقصان را به طور موقت جبران کنند. با این حال، این نوع از دستکاری‌های مالی ممکن است در بلندمدت تأثیرگذار نباشند و مخرب در عمر و عملکرد شرکت واقع شود. رفتار کوتاه‌بینانه مدیران، به شدت بر احتمال تجدید ارائه صورت‌های مالی تأثیر دارد. به عبارت دیگر، زمانی که مدیران به نتایج کوتاه‌مدت و منافع فوری خود متمرکز می‌شوند، احتمال انجام اشتباه در گزارش‌دهی مالی و نادیده گرفتن اصول حسابداری افزایش می‌یابد. این رفتار می‌تواند به تصمیم‌گیری‌های مالی ضعیف و در نهایت به تجدید ارائه صورت‌های مالی منجر گردد. بنابراین، بررسی رابطه میان این دو متغیر می‌تواند به درک بهتر از عوامل مؤثر بر کیفیت گزارش‌گری مالی و افزایش شفافیت در اطلاعات مالی کمک کند.

فرضیه اول: رفتارهای کوتاه‌بینانه مدیر عامل بر تجدید ارائه صورت‌های مالی اثر مثبت دارد.

از طرفی انگیزه‌های مالی می‌تواند به عنوان یک عامل تعدیل‌کننده در رابطه بین رفتار کوتاه‌بینانه و تجدید ارائه صورت‌های مالی باشد، زیرا فشار برای دستیابی به اهداف مالی کوتاه‌مدت ممکن است منجر به تصمیم‌گیری نادرست و گزارش‌دهی اشتباه شود. این انگیزه‌ها می‌توانند موجب افزایش احتمال تجدید ارائه صورت‌های مالی شوند و در نتیجه کیفیت اطلاعات مالی را تحت تأثیر قرار دهد. با توجه به نقش مدیران در تصمیم‌گیری و روند یک سازمان یا بنگاه می‌تواند تأثیر مثبت و اثرگذاری داشته باشد، از این رو به طرح فرضیه‌های زیر می‌پردازیم:

فرضیه دوم: انگیزه‌های مالی مدیرعامل، رابطه بین رفتارهای کوتاه‌بینانه مدیرعامل و تجدید ارائه صورت‌های مالی را تقویت می‌کند.

مدل های رگرسیونی پژوهش

مدل های رگرسیونی همانند پژوهش میلر و دیویس^۱ (۲۰۲۲) به شرح زیر ارائه می شود:

آزمون فرضیه مدل (۱)

$$FRS_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 Myopic_{i,t} + \beta_2 ROE_{i,t} + \beta_3 MB_{i,t} + \beta_4 Lev_{i,t} + \beta_5 SIZE_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

آزمون فرضیه مدل (۲)

$$FRS_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 Myopic_{i,t} + \beta_2 MFI_{i,t} + \beta_3 Myopic_{i,t} * MFI_{i,t} + \beta_4 ROE_{i,t} + \beta_5 MB_{i,t} + \beta_6 Lev_{i,t} + \beta_7 SIZE_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

تعاریف عملیاتی متغیرهای پژوهش

متغیر وابسته پژوهش

شدت تجدید ارائه در صورت های مالی ($FRS_{i,t}$): شدت تجدید ارائه سود به عنوان معیاری از کیفیت صورت های مالی است. در اکثر پژوهش ها از متغیر صفر و یک به عنوان وجود یا عدم وجود تجدید ارائه استفاده شده است ولی از آنجا که درصد بالایی از شرکت های ایرانی اقدام به تجدید ارائه صورت های مالی خود می کنند؛ بنابراین، در این پژوهش به منظور در نظر گرفتن اهمیت تجدید ارائه، مشابه با پژوهش های (لیوانت و تان^۲، ۲۰۰۴؛ هیرشی^۳ و همکاران ۲۰۱۲). شدت تجدید ارائه، محاسبه شده است و با محاسبه رابطه زیر، هرچه شدت تجدید ارائه سود بیشتر باشد، کیفیت صورت های مالی در سال گزارش پایین تر بوده است و بالعکس هرچه شدت تجدید ارائه شرکتی کمتر باشد، کیفیت صورت های مالی بالاتری را دارا است.

$$FRS_{it} = \frac{RENSI_{it} - NI_{it}}{NI_{it}}$$

در معادله فوق، RENSI، سود خالص تجدید ارائه شده در سال بعد و NI نیز سود خالص در سال گزارش می باشد (فروزنده و همکاران، ۱۴۰۰).

متغیر مستقل پژوهش

رفتار کوتاه بینانه مدیریت ($Myopic$): برای شناسایی و تعیین مدیران کوتاه بین، ابتدا لازم است سطح مورد انتظار بازده دارایی و هزینه بازاریابی را برای هر شرکت در هر دوره زمانی برآورد کرد. در این راستا، به پیروی از اندرسون و سیائو^۴ (۱۹۸۲) از روابط ۳-۴ و ۳-۵ و ۳-۶ استفاده شده است:

¹ Miller & Davis

² Livant & Tan

³ Hirschey

⁴ Aderson & Hsiao

$$ROA_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 ROA_{i,t-1} + \varepsilon_{i,t}$$

$$Mktg_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 Mktg_{i,t-1} + \varepsilon_{i,t}$$

$$R\&D_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 R\&D_{i,t-1} + \varepsilon_{i,t}$$

در این روابط؛ ROA و Mktg و R&D به ترتیب بازده دارایی‌ها و هزینه بازاریابی و هزینه‌های تحقیق و توسعه به کل فروش است. یادآور می‌شود که محل استخراج هزینه بازاریابی از یادداشت‌های توضیحی افشا شده شرکت بوده و پس از خارج کردن ضرایب متغیرهای هر مدل و برآورد باقیمانده‌ها، به مقایسه مقادیر پیش‌بینی شده هر مدل با مقادیر واقعی آن می‌پردازیم. با توجه به خطای پیش‌بینی این دو مدل، کوتاه‌بینی مدیران تعیین می‌شود؛ به این صورت که اگر در بین شرکت‌ها، شرکتی که همزمان با افزایش بازده دارایی‌ها، کاهش هزینه بازاریابی داشته باشد، شرکتی با مدیریت کوتاه‌بین در نظر گرفته می‌شود. در نهایت به منظور اندازه‌گیری کوتاه‌بینی مدیریت، از متغیر مجازی دو وجهی استفاده می‌شود، بدین صورت که اگر شرکت، به صورت همزمان افزایش بازده دارایی‌ها، کاهش هزینه بازاریابی داشته باشد، این متغیر برابر یک و در غیر این صورت، صفر خواهد بود (نیک‌کار و همکاران، ۱۴۰۱؛ تامرادی و همکاران ۱۴۰۲).

متغیر تعدیل‌کننده پژوهش

انگیزه مالی مدیران (MFI): در این پژوهش از پاداش مدیران به عنوان انگیزه‌های مالی مدیران استفاده می‌شود. به عبارت دیگر انگیزه مالی مدیران برابر با لگاریتم پاداش پرداختی به مدیران در طی هر سال بوده که از بخش هزینه‌های اداری، عمومی و فروش شرکتها قابل استخراج است (رشیدی و همکاران، ۱۳۹۹).

متغیرهای کنترلی پژوهش

ROE: این شاخص نمایانگر بازده حقوق صاحبان سهام است و از نسبت سود قبل از کسر مالیات به ارزش بازار حقوق صاحبان سهام به دست می‌آید. این متغیر به ارزیابی میزان سودآوری شرکت نسبت به حقوق صاحبان سهام کمک می‌کند و نشان‌دهنده توانایی شرکت در تولید سود با استفاده از سرمایه‌گذاری‌های صاحبان سهام است (تامرادی و همکاران، ۱۴۰۲).

MB¹: این شاخص نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام را اندازه‌گیری می‌کند و به بررسی ارزشگذاری بازار در مقایسه با ارزش دفتری کمک می‌کند، در برخی از مطالعات مشابه تحت عنوان فرصت رشد نام گذاری شده است (نیک‌کار و همکاران، ۱۳۹۹).

¹ Ratio of market value to book value of equity

LEV¹: اهرم مالی، جمع کل بدهیها تقسیم بر جمع کل داراییها، با افزایش نسبت بدهی ممکن است مدیر سرمایه‌گذاری‌های مناسب را انجام ندهد. به عبارتی، میزان بالایی بدهی حاکی از بار سنگین سودهای کلان است که ممکن است استفاده از فرصت‌های سرمایه‌گذاری را تباہ کند (ایزدپور و همکاران، ۱۴۰۱).

SIZE²: اندازه شرکت، لگاریتم طبیعی جمع دارایی‌های شرکت. اندازه شرکت تعیین‌کننده حجم و گستردگی فعالیت یک شرکت می‌باشد. شرکت‌های بزرگتر به دلیل استفاده از امکانات وسیع‌تر از قبیل کادر متخصص، از تعدیلات سنواتی کمتری برخوردارند. بنابراین با خطای اطلاعاتی کمتری، سرمایه‌گذاری بهینه‌ای انجام می‌دهند (ایزدپور و همکاران، ۱۴۰۱).

روش شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع کاربردی و از بعد روش‌شناسی، همبستگی از نوع علی (پس رویدادی) است. مطالعه پیش‌رو از لحاظ تئوریک از نوع پژوهش‌های اثباتی است و از لحاظ استدلال از نوع استقرایی می‌باشد و از پژوهش‌های شبه تجربی در حوزه مالی محسوب می‌گردد که جامعه آماری آن، کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در فاصله زمانی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ می‌باشد. نمونه آماری ۱۲۵ شرکت را شامل می‌شود که با رعایت شرایطی از جمله پایان سال مالی اسفند، عدم تغییر وضعیت در فعالیت، ثبات سال مالی، دسترسی آسان به داده‌ها و حذف شرکت‌های هلدینگ، سرمایه‌گذاری، واسطه‌گری مالی، بانکی و لیزینگی انتخاب شده‌اند. تحلیل داده‌ها با استفاده از مدل رگرسیونی چندمتغیره در نرم‌افزار استاتا³ نسخه ۱۴.۲ انجام شده است.

جامعه آماری

این پژوهش شامل تمامی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. برای تعیین نمونه آماری، تنها شرکت‌هایی انتخاب شده‌اند که در ابتدای سال ۱۳۹۷ در بورس فعالیت می‌کردند و ویژگی‌های زیر را دارند:

۱- عدم تغییر وضعیت فعالیت: شرکت‌ها باید در طول دوره مورد مطالعه (از ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱) تغییر وضعیت نداشته باشند، به‌ویژه در مواردی مانند ورود یا خروج از بورس که می‌تواند موجب عدم تعادل در داده‌ها و مشکلات در تحلیل نتایج شود.

¹ Financial Leverage

² Company size

³ Stata v14.2

۲- ثبات در سال مالی: شرکت‌ها باید در طول دوره مطالعه، تغییر سال مالی نداشته باشند تا از ایجاد مشکلات در تفسیر نتایج به دلیل عدم هماهنگی در سال‌های مالی مختلف جلوگیری شود.

۳- دسترس پذیری داده‌ها: اطلاعات مالی شرکت‌ها باید به راحتی قابل دستیابی باشد.

نگاره ۱: انتخاب شرکت‌ها براساس حذف سیستماتیک

Table 1. Company selection based on systematic elimination

تعداد شرکت‌ها	شرح
۴۵۵	تعداد کل شرکت‌های پذیرفته شده در بورس در انتهای سال ۱۴۰۱
(۱۷۵)	تعداد شرکت‌هایی که در قلمرو زمانی ۱۴۰۱-۱۳۹۷ در بورس فعال نبوده‌اند
(۶۶)	تعداد شرکت‌هایی که جز هلدینگ، سرمایه‌گذاری‌ها، واسطه‌گری‌های مالی، بانک‌ها و یا لیزینگ‌ها بوده‌اند
(۸۹)	تعداد شرکت‌هایی که در قلمرو زمانی ۱۴۰۱-۱۳۹۷ تغییر سال مالی داده‌اند یا اطلاعاتشان در دسترس نبوده است
۱۲۵	تعداد شرکت‌های باقیمانده

منبع: یافته‌های پژوهش

یافته‌های پژوهش

آمار توصیفی

در آغاز تحلیل آماری، آمار توصیفی اولیه محاسبه شد که نشان‌دهنده وجود داده‌های پرت در مجموعه داده‌ها بود. برای اصلاح داده‌های پرت، از روش وینزورایزینگ استفاده شد و در نگاره (۲) و (۳) اشاره می‌شود:

نگاره ۲: آمار توصیفی متغیرهای کمی پس از ترمیم داده‌های پرت

Table 2. Descriptive statistics of quantitative variables after outlier adjustment

نام متغیر	حداکثر	حداقل	میانگین	انحراف	کمترین	بیشترین	جولگی	کمی
شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی	۰/۱۱۵	۰/۱۱۴	۰/۱۰	۰/۰۹۹	۰/۱۳۹	۰/۵۱۳	۲/۵۸	FRS
انگیزه مالی مدیران	۲/۵۳	۳/۰۳	۰/۵۷۷	۲/۳۵۸	۴/۲۵۷	۰/۳۳۴	۱/۷۷۴	MFI
بازده حقوق صاحبان سهام	۰/۰۹۶	۰/۰۷۲	۰/۰۷۴	۰/۰۰۴	۰/۰۶۹	۰/۱۱۲	۰/۷۵۰	ROE

۵۵/۹	۴۰/۵	۱۵/۱	۳۳/۱	۵۶/۵	۶۰/۸	۶۲/۵	<i>MB</i>	ارزش شرکت
۱۸/۱	۵۳/۰	۰/۸	۰/۱۸۷	۰/۱۸۴	۰/۵/۲	۰/۵/۲	<i>LEV</i>	اهرم مالی
۰/۳۶/۲	۰/۵۲۲	۱۷/۹۷۲	۲۶/۸۱	۱/۲۹۵	۱۴/۹/۳	۱۵/۱/۴۲	<i>SIZE</i>	اندازه شرکت

نگاره ۳: آمار توصیفی متغیر کیفی

Table 3. Descriptive statistics of a qualitative variable

فرآوانی		نماد		متغیر
تعداد	درصد	تعداد	درصد	
۴۲۶	۱۹۹	۶۸	۳۲	<i>Myopic</i> رفتار کوتاه بینانه مدیریت

منبع: یافته‌های پژوهش

گزارش آماری ۶۲۵ مشاهده در ۵ سال را برای متغیرهای کمی و کیفی ارائه می‌دهد. میانگین شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی ۰/۱۱۵ و میانه آن ۰/۱۱۴ است. دامنه‌ی تغییرات این متغیر ۰/۰۹۹ تا ۰/۱۳۹ و انحراف معیار آن ۰/۰۱۰ می‌باشد. چولگی به سمت راست و کشیدگی به سمت بالا است. میانگین انگیزه مالی مدیران (بر اساس لگاریتم پاداش) ۳/۱۵۳ و میانه آن ۳/۰۴۳ است، با دامنه‌ی ۲/۳۵۸ تا ۴/۲۵۷ و کمترین چولگی و کشیدگی. کوتاه‌بینی مدیریت در ۳۲٪ (۱۹۹ سال-شرکت) از مشاهدات وجود داشت. اهرم مالی تنها متغیری با چولگی به سمت چپ است.

آمار استنباطی

در این مرحله پس از بررسی آزمون‌های مربوط به فروض کلاسیک رگرسیون و انتخاب مدل مناسب به تحلیل نتایج آزمون آماری فرضیه‌های پژوهش می‌پردازیم. فروض کلاسیک رگرسیون به دو صورت قبل از برآورد مدل و بعد از برآورد مدل هستند. که آزمون‌های قبل از برآورد مدل شامل نرمال بودن، مانایی و هم خطی هستند و آزمون‌های پس از برآورد مدل شامل آزمون‌های صفر بودن امید ریاضی مقادیر خطاها، ناهمسانی واریانس‌ها، عدم خودهمبستگی سریالی باقیمانده‌ها، همبستگی مقطعی باقیمانده‌ها و نرمال بودن باقیمانده‌ها می‌شود و در آخر نتایج آزمون آماری مربوط به فرضیه‌های اول و دوم پژوهش را تحلیل خواهیم کرد.

فرضیات کلاسیک رگرسیون قبل از برآورد مدل آزمون نرمال بودن متغیرهای پژوهش

نگاره ۴: نتایج آزمون نرمال بودن داده‌ها

Table 4. Results of the data normality test

نام متغیر	آزمون شاپیرو والک	
	آماره	معناداری
شدت تجدید ارائه صورت های مالی	۶/۰۸۶	۰/۰۰۰۰
رفتار کوتاه بینانه مدیریت	۰/۷۹۵	۰/۲۱۳۱
انگیزه مالی مدیران	۷/۱۲۱	۰/۰۰۰۰
بازده حقوق صاحبان سهام	۷/۶۹۸	۰/۰۰۰۰
ارزش شرکت	۱۰/۴۴۵	۰/۰۰۰۰
اهرم مالی	۱۰/۴۱۱	۰/۰۰۰۰
اندازه شرکت	۵/۸۱۶	۰/۰۰۰۰

با توجه به اطلاعات ارائه شده در نگاره (۴) نتایج آزمون شاپیرو-وایلک نشان می‌دهند که تنها متغیر مربوط به رفتار کوتاه بینانه مدیریت با معناداری بیشتر از ۰/۰۵ درصد از توزیع نرمال برخوردار است. سایر متغیرها از توزیع نرمال برخوردار نبودند که برای کاهش چولگی و کشیدگی و نزدیک شدن به توزیع نرمال، از روش وینزوریزینگ استفاده می‌شود.

آزمون شناسایی هم خطی

نگاره ۵: نتایج حاصل از آزمون تشخیص همخطی

Table 5. Results of the multicollinearity diagnostic test

متغیرهای توضیحی	اول	دوم
	VIF	VIF
رفتار کوتاه بینانه مدیریت	۱/۰۲	۱/۰۲
انگیزه مالی مدیران	-	۱/۰۱
متغیر تعاملی	-	۱/۰۰
بازده حقوق صاحبان سهام	۱/۵۵	۱/۵۶
ارزش شرکت	۱/۴۲	۱/۴۳
اهرم مالی	۱/۰۷	۱/۰۷
اندازه شرکت	۱/۱۸	۱/۱۸
میانگین عامل تورم واریانس	۱/۲۵	۱/۱۸

با توجه به مقادیر ارائه شده در نگاره (۵)، که نشان دهنده میانگین $1/18$ و $1/25$ برای عوامل تورم واریانس (VIF) است، نشان از عدم وجود هم خطی چندگانه‌ی قابل توجه در مدل‌های پژوهش دارند و دقت نتایج رگرسیون را تضمین می‌کند.

انتخاب مدل مناسب برای آزمون فرضیه‌ها

برای انتخاب بهترین مدل داده‌های ترکیبی، از آزمون‌های چاو، بروش-پاگان و هاسمن به ترتیب برای مقایسه مدل‌های اثرات ثابت، اثرات تصادفی و مقایسه‌ی این دو مدل استفاده شده است. نتایج در نگاره (۶) آمده است.

نگاره ۶: نتایج آزمون چاو و هاسمن

Table 6. Results of the Chow and Hausman tests

آزمون مدل	چاو	چاو	هاسمن	هاسمن
	ضریب	سطح خطا	ضریب	سطح خطا
۱ مدل اول	۱/۹۳	۰/۰۰۰۰	۱۶/۱۴	۰/۰۰۶۵
۲ مدل دوم	۱/۹۲	۰/۰۰۰۰	۱۶/۵۶	۰/۰۲۰۵
تفسیر	داده تابلویی		اثرات ثابت	

آزمون‌های چاو و هاسمن هر دو در سطح معنی‌داری کمتر از $0/05$ قرار دارند، که نشان دهنده برتری مدل اثرات ثابت نسبت به مدل‌های دیگر در برآورد مدل‌های پژوهش است.

فرضیات کلاسیک رگرسیون پس از برآورد مدل

آزمون صفر بودن امید ریاضی مقادیر خطاها

برای بررسی این فرض در این پژوهش، از آزمون t یک نمونه‌ای (تست t استیودنت) استفاده شده است. نتایج این آزمون در نگاره (۷) به شرح زیر آمده است:

نگاره ۷: نتایج آزمون صفر بودن امید ریاضی مقادیر خطاها (نوع آزمون وان سمپل تی تست)

Table 7. Results of the one-sample t-test for zero mean of error terms

مدل	سطح معناداری	تفسیر
مدل اول	۱	میانگین خطاها صفر است
مدل دوم	۱	میانگین خطاها صفر است

نتایج نشان می‌دهد که سطح معناداری بیشتر از $0/05$ است، بنابراین فرض صفر مبنی بر صفر بودن میانگین خطاها تأیید می‌شود و فرض اولیه کلاسیک در مدل مورد نظر پذیرفته می‌شود.

آزمون ناهمسانی واریانس‌ها

نگاره ۸: نتایج آزمون ناهمسانی واریانس

Table 8. Results of the heteroscedasticity test

تفسیر	نوع آزمون والد تعدیل شده		مدل
	معناداری	آماره	
وجود ناهمسانی واریانس	۰/۰۰۰۰	۳۱۲۹۰/۶۷	اول
وجود ناهمسانی واریانس	۰/۰۰۰۰	۲۸۲۱۹/۹۳	دوم

در نگاره (۸) آزمون والد تعدیل شده برای هر دو مدل، آماره بزرگتر از ۰/۰۰۰۰ نشان دهنده وجود ناهمسانی واریانس است که برای حل این مشکل، از روش GLS استفاده می‌شود.

آزمون عدم خود همبستگی سریالی باقیمانده‌ها

نگاره ۹: نتایج آزمون عدم خودهمبستگی سریالی والد ریج

Table 9. Results of the Wooldridge test for no serial autocorrelation

تفسیر	سطح	آماره	مدل
	معناداری	آزمون	
نبود خودهمبستگی سریالی	۰/۶۵۷۵	۰/۱۹۸	مدل اول
نبود خودهمبستگی سریالی	۰/۶۵۴۴	۰/۲۰۱	مدل دوم

نتایج آزمون والد ریج در نگاره (۹) نشان می‌دهد که مقدار سطح معناداری برای هر دو مدل بیشتر از ۰/۰۵ است. بنابراین، فرض صفر (عدم وجود خودهمبستگی سریالی) پذیرفته می‌شود و می‌توان نتیجه گرفت که در باقیمانده‌های مدل‌ها خودهمبستگی وجود ندارد.

آزمون همبستگی مقطعی باقیمانده‌ها

نگاره ۱۰: نتایج آزمون همبستگی مقطعی بین باقیمانده‌ها

Table 10. Results of the cross-sectional correlation test among residuals

تفسیر	سطح معناداری	آماره آزمون	الگو	مدل
نبود همبستگی مقطعی	۰/۳۵۶۳	۰/۹۲۳	اثرات ثابت	مدل اول
نبود همبستگی مقطعی	۰/۳۵۹۸	۰/۹۱۶	اثرات ثابت	مدل دوم

با توجه به نتایج آزمون پسران در نگاره (۱۰)، از آنجا که سطح معناداری به دست آمده از آماره این آزمون برای هر دو مدل پژوهش بیشتر از سطح خطای مورد انتظار ۵٪ است، بنابراین، مشکل همبستگی مقطعی در بین باقیمانده‌های هر دو مدل پژوهش وجود ندارد.

آزمون نرمال بودن باقیمانده‌ها

نگاره ۱۱: نتایج حاصل از آزمون نرمال بودن باقیمانده‌ها (آزمون جارکیو- برا)

Table 11. Results of the Jarque-Bera test for normality of residuals

تفسیر	آماره آزمون	مدل م
نرمال بودن باقیمانده‌ها	۴/۹۷	مدل اول
نرمال بودن باقیمانده‌ها	۴/۶۹	مدل دوم

نگاره (۱۱) نشان دهنده آزمون Jarque-Bera برای هر دو مدل است، مقدار آماره کمتر از ۵/۹۹ نشان می‌دهد که باقیمانده‌ها دارای توزیع نرمال هستند

نتایج آزمون آماری فرضیه‌های پژوهش فرضیه اول:

فرضیه اول پژوهش: رفتارهای کوتاه‌بینانه مدیرعامل بر تجدید ارائه صورت‌های مالی اثر مثبت دارد.

نگاره ۱۲: نتایج آزمون فرضیه اول پژوهش

Table 12. Results of the first research hypothesis test

متغیر وابسته: تجدید ارائه صورت‌های مالی					
روش برآورد: حداقل مربعات تعمیم یافته					
مدل پژوهش: $FRS_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 Myopic_{i,t} + \beta_2 ROE_{i,t} + \beta_3 MB_{i,t} + \beta_4 Lev_{i,t} + \beta_5 SIZE_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$					
متغیر	نوع متغیر	ضریب تاثیر	خطای استاندارد	آماره z	سطح معناداری
رفتار کوتاه بینانه مدیریت	مستقل	۰/۰۰۵	۰/۰۰۰۶	۷/۶۲	۰/۰۰۰
بازده حقوق صاحبان سهام	کنترلی	۰/۰۱۳	۰/۰۰۵	۲/۶۶	۰/۰۰۸
ارزش شرکت	کنترلی	۰/۰۰۰۲	۰/۰۰۰۰۷	۳/۹۰	۰/۰۰۰
اهرم مالی	کنترلی	۰/۰۰۱	۰/۰۰۰۳	۴/۶۰	۰/۰۰۰
اندازه شرکت	کنترلی	-۰/۰۰۰۴	۰/۰۰۰۲	-۱/۵۸	۰/۱۱۳
ضریب ثابت		۰/۱۱۳	۰/۰۰۳	۲۸/۴۲	۰/۰۰۰
ضریب تعیین تعدیل شده:	۰/۵۷۳۵	آماره والد: ۹۵/۲۳			
ضریب تعیین: ۰/۵۷۷۶	سطح معناداری: ۰/۰۰۰۰				

با توجه به اطلاعات نگاره (۱۲)، تایید فرضیه اول پژوهش مستلزم برقراری دو شرط است. از یک سو باید ضریب تاثیر متغیر مستقل (رفتار کوتاه بینانه مدیریت) عددی مثبت باشد و در ثانی، سطح معناداری آن کمتر از ۰/۰۵ باشد. همانگونه که نتایج برآورد مدل اول پژوهش نشان داده است، ضریب

تاثیر رفتار کوتاه بینانه مدیریت برابر با ۰/۰۰۵ است که عددی مثبت می‌باشد. همچنین سطح معناداری آن ۰/۰۰۰۰ می‌باشد که کمتر از ۰/۰۵ است. لذا هر دو شرط لازم برقرار شده و در سطح اطمینان ۹۵ درصد می‌توان بیان نمود که رفتارهای کوتاه‌بینانه مدیران بر تجدید ارائه صورت‌های مالی اثر مثبت و معناداری دارد. لذا فرضیه اول پژوهش مورد تایید قرار گرفته است. همچنین از طرفی ضریب تاثیر پذیری رفتار کوتاه بینانه کم است که می‌توان برداشت کرد که متغیر وابسته تحت تاثیر سایر متغیرها بوده و چون این متغیر رفتاری است اثر کمتری بر متغیر وابسته داشته است. در بین متغیرهای کنترلی نیز بازده حقوق صاحبان سهام، ارزش شرکت و اهرم مالی تاثیر مثبت و معناداری بر متغیر وابسته داشته‌اند، ولیکن تاثیر اندازه شرکت بر تجدید ارائه صورت‌های مالی معنادار نبوده است. سطح معناداری و ضریب آماره والد نیز بیانگر این است که کلیت مدل از معناداری مناسبی برخوردار است. از سویی ضریب تعیین تعدیل شده ۰/۵۷۳۵ گزارش شده و این بدان معناست که متغیرهای توضیحی استفاده شده در مدل اول توانایی آن را دارند که ۵۷/۳۵ درصد از تغییرات تجدید ارائه صورت‌های مالی را پیش‌بینی نمایند.

فرضیه دوم

فرضیه دوم پژوهش: انگیزه‌های مالی مدیرعامل، رابطه بین رفتارهای کوتاه‌بینانه مدیرعامل و تجدید ارائه صورت‌های مالی را تقویت می‌کند.

نگاره ۱۳: نتایج آزمون فرضیه دوم پژوهش

Table 13. Results of the second research hypothesis test

متغیر وابسته: تجدید ارائه صورت‌های مالی					
روش برآورد: حداقل مربعات تعمیم یافته					
مدل پژوهش: $FRS_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 Myopic_{i,t} + \beta_2 MFI_{i,t} + \beta_3 Myopic_{i,t} * MFI_{i,t} + \beta_4 ROE_{i,t} + \beta_5 MB_{i,t} + \beta_6 Lev_{i,t} + \beta_7 SIZE_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$					
متغیر	نوع متغیر	ضریب تاثیر	خطای استاندارد	آماره z	سطح معناداری
رفتار کوتاه بینانه مدیریت	مستقل	۰/۰۰۵	۰/۰۰۰۶	۸/۰۸	۰/۰۰۰
انگیزه مالی مدیران	تعدیلگر	-۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۰۵	-۱/۳۶	۰/۱۷۳
رفتار کوتاه بینانه مدیریت * انگیزه مالی مدیران	تعاملی	-۰/۰۰۲	۰/۰۰۱	-۲/۳۱	۰/۰۲۱
بازده حقوق صاحبان سهام	کنترلی	۰/۰۱۲	۰/۰۰۵	۲/۴۰	۰/۰۱۶

۰/۰۰۰	۳/۸۹	۰/۰۰۰۰۷	۰/۰۰۰۰۲	کنترلی	ارزش شرکت
۰/۰۰۰	۴/۸۷	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۰۱	کنترلی	اهرم مالی
۰/۱۳۷	-۱/۴۹	۰/۰۰۰۰۲	-۰/۰۰۰۰۳	کنترلی	اندازه شرکت
۰/۰۰۰	۲۶/۳۱	۰/۰۰۰۰۴	۰/۱۱۵		ضریب ثابت
آماره والد: ۱۱۳/۷۸			ضریب تعیین تعدیل شده: ۰/۵۶۵۲		
سطح معناداری: ۰/۰۰۰۰			ضریب تعیین: ۰/۵۶۹۲		

بر اساس نتایج بدست آمده در نگاره (۱۳)، تایید فرضیه دوم پژوهش مستلزم برقراری دو شرط است. از یک سو باید ضریب تاثیر متغیر تعاملی (رفتار کوتاه بینانه مدیریت*انگیزه مالی مدیران) نسبت به ضریب تاثیر متغیر مستقل (رفتار کوتاه بینانه مدیریت) در مدل دوم افزایش یافته باشد و در ثانی، سطح معناداری متغیر تعاملی کمتر از ۰/۰۵ باشد. همانگونه که نتایج برآورد مدل دوم پژوهش نشان داده است، ضریب تاثیر متغیر تعاملی (رفتار کوتاه بینانه مدیریت*انگیزه مالی مدیران) برابر با (۰/۰۰۲-) است که در مقایسه با ضریب تاثیر متغیر مستقل (رفتار کوتاه بینانه مدیریت) که برابر با ۰/۰۰۵ است، دچار کاهش شده است. بنابراین با حضور متغیر تعاملی در مدل دوم، ضریب تاثیر متغیر تعاملی با شدت کمتری بر متغیر وابسته (تجدید ارائه صورت‌های مالی) تاثیر گذار است و شرط اول برای تایید فرضیه دوم برقرار نمی‌باشد. لذا فرضیه دوم پژوهش رد شده است و نشان می‌دهد که انگیزه‌های مالی مدیر عامل بر خلاف فرضیه دو، رابطه بین رفتارهای کوتاه بینانه مدیرعامل و تجدید ارائه صورت‌های مالی را تضعیف می‌کند.

در بین متغیرهای کنترلی نیز همانند مدل اول، بازده حقوق صاحبان سهام، ارزش شرکت و اهرم مالی تاثیر مثبت و معناداری بر متغیر وابسته داشته‌اند، ولیکن تاثیر اندازه شرکت بر تجدید ارائه صورت‌های مالی معنادار نبوده است. سطح معناداری و ضریب آماره والد نیز بیانگر این است که کلیت مدل از معناداری مناسبی برخوردار است. از سویی ضریب تعیین تعدیل شده ۰/۵۶۵۲ گزارش شده و این بدان معناست که متغیرهای توضیحی استفاده شده در مدل اول توانایی آن را دارند که ۵۶/۵۲ درصد از تغییرات تجدید ارائه صورت‌های مالی را پیش‌بینی نمایند.

نتیجه گیری

این پژوهش با هدف کلی بررسی رفتار کوتاه‌بینی مدیران بر تجدید ارائه صورت‌های مالی با نقش تعدیل کنندگی انگیزه‌های مالی مدیران صورت گرفته است. به این منظور با استفاده از اطلاعات صورت‌های مالی ۱۲۵ شرکت، در دوره زمانی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ تأثیر رفتار کوتاه بینی مدیران بر تجدید ارائه صورت‌های مالی و تاثیر انگیزه‌های مالی مدیران بر رابطه بین رفتارهای کوتاه‌بینانه مدیران و تجدید ارائه صورت‌های مالی مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه اول پژوهش، بیانگر

آن است که رفتار کوتاه بینانه مدیرعامل بر تجدید ارائه صورت‌های مالی تاثیر مثبت و معناداری دارد از این‌رو جانسون و همکاران¹ (۲۰۲۴) اعتقاد دارند مدیرانی که به نتایج کوتاه‌مدت و فوری توجه بیشتری دارند، تمایل بالاتری به تجدید صورت‌های مالی دارند. پژوهشگران همچنین تأکید کردند که انگیزه‌های مالی، از جمله پاداش‌های نقدی و افزایش موقعیت شغلی، می‌تواند به عنوان عاملی مؤثر در شدت این رفتارها عمل کنند. این پژوهش بر لزوم توجه به ابعاد روان‌شناختی در تصمیم‌گیری‌های مالی تأکید دارد. از طرفی مدیران با رفتار کوتاه‌بین تمایل دارند نتایج مالی کوتاه‌مدت را بر نتایج بلندمدت ترجیح دهند، که این امر می‌تواند به تجدید ارائه صورت‌های مالی منجر شود. تغییرات ناگهانی در شرایط بازار و فشار برای دستیابی به اهداف مالی می‌تواند این رویه را تشدید کند و در نتیجه، تصمیم‌گیری‌های مالی را تحت تأثیر قرار دهد. مادامی که مدیران در جستجوی نتایج فوری هستند، احتمال خطا در گزارش‌دهی مالی افزایش می‌یابد که در نهایت به تجدید ارائه صورت‌های مالی و از دست رفتن اعتماد سرمایه‌گذاران منجر می‌شود. پژوهش اخیر نشان‌دهنده تحیقاً سبب‌های جدی به شهرت آن‌ها وارد کند (میلر و دیویس²، ۲۰۲۴). بررسی‌های اخیر نشان می‌دهد که کوتاه‌بینی مدیران می‌تواند به تجدید ارائه صورت‌های مالی در پاسخ به فشار برای گزارش نتایج مالی مثبت منجر شود. مدیرانی که به دنبال نتایج فوری هستند، ممکن است تصمیم‌های غیر بهینه‌ای در زمینه حسابداری اتخاذ کنند که در نهایت منجر به تجدید ارائه این صورت‌ها می‌شود. این پدیده به ویژه در شرایط اقتصادی ناپایدار مشهود است، جایی که فشارها برای عملکرد کوتاه‌مدت بیشتر می‌شود و می‌تواند فلسفه‌های اخلاقی و معیاری در گزارش‌دهی مالی را به چالش بکشد. در نتیجه، این نوع رفتار می‌تواند به کاهش شفافیت مالی و افزایش عدم اعتماد در بازارهای سرمایه منجر شود (ژانگ و همکاران³، ۲۰۲۴).

یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه دوم پژوهش، بیانگر رد آن است و به عبارتی دیگر، انگیزه‌های مالی مدیرعامل در تعیین چگونگی تأثیر رفتارهای کوتاه‌بینانه مدیرعامل بر تجدید ارائه صورت‌های مالی، برخلاف فرضیه دوم تضعیف‌کننده این رابطه بوده و برخلاف مطالعه لی و کیم⁴ (۲۰۲۳) است، یافته‌های آن‌ها نشان داد، مدیرانی که تحت فشار انگیزه‌های مالی قوی‌تری قرار دارند، ممکن است بیشتر به تجدید ارائه‌های مالی روی آورند تا به پاداش‌های سریع مالی دست یابند. همچنین، این مطالعه نشان می‌دهد که این تمایل به تجدید ارائه‌های مالی می‌تواند نتیجه‌ای از نگرش کوتاه‌بینانه مدیران باشد، که به نوبه خود کیفیت اطلاعات مالی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. و که در این پژوهش رد می‌شود.

¹ Johnson et al.

² Miller & Davis

³ Zhang et al

⁴ Lee & Kim

نتایج بدست آمده نشان داد که کوتاه‌بینی مدیران می‌تواند تأثیر مستقیمی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی داشته باشد. مدیرانی که بیشتر به نتایج کوتاه‌مدت و منافع شخصی خود توجه می‌کنند، ممکن است در اتخاذ تصمیم‌های مالی و حسابداری به شیوه‌ای عمل کنند که منجر به تجدید ارائه صورت‌های مالی شود. در این زمینه، انگیزه‌های مالی مدیران نقش تعدیل‌کننده‌ای ایفا می‌کنند؛ به طوری که زمانی که این انگیزه‌ها بیشتر بر تصمیم‌گیری مدیران سایه می‌افکنند، احتمال تجدید ارائه نیز افزایش می‌یابد. بنابراین، توجه به عوامل انگیزشی و ترغیب مدیران به رفتارهای اخلاقی می‌تواند به بهبود شفافیت مالی و کاهش تجدید ارائه صورت‌های مالی کمک کند. در نهایت، هم راستا با پژوهش خادامیان (۱۴۰۳) با تأکید بر لزوم نظارت و کنترل‌های داخلی موثر در سازمان‌ها می‌توان از اثرات منفی کوتاه‌بینی و انگیزه‌های مالی بر کیفیت گزارش‌دهی مالی جلوگیری کرد و همچنین با ایجاد انگیزه‌های بلندمدت به هیئت نظارت می‌توان اثرات منفی نزدیک‌بینی مدیریتی را تعدیل کرده و به تعادل بین تصمیم‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت کمک کرد (میاو هو و همکاران^۱، ۲۰۲۴). از این رو با توجه به نتایج حاصل آزمون فرضیه‌ها پیشنهاد کاربردی زیر ارائه می‌گردد:

۱- آموزش و آگاهی‌بخشی: ایجاد برنامه‌های آموزشی برای مدیران درباره اهمیت شفافیت و مسئولیت‌پذیری در ارائه صورت‌های مالی. آگاهی از تأثیرات کوتاه‌بینی می‌تواند به تصمیم‌گیری‌های بهتر منجر شود.

۲- نگرش بلندمدت: تشویق مدیران به اتخاذ تصمیم‌های استراتژیک بر اساس نگرش بلندمدت و دوری جستن از اهداف کوتاه‌مدت مالی. این امر باعث کاهش انگیزه‌های مالی ناسالم برای تجدید ارائه صورت‌های مالی می‌شود.

۳- ایجاد سازوکارهای نظارتی: تقویت سازوکارهای نظارتی داخلی و خارجی برای شناسایی و جلوگیری از رفتارهای کوتاه‌بینانه. سازمان‌ها باید به درستی نظارت کنند تا از تجدید ارائه غیرضروری و فریبکارانه صورت‌های مالی جلوگیری شود.

۴- انگیزه‌های غیرمالی: طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های انگیزشی که به رشد پایدار و بهبود عملکرد سازمانی، به جای صرفاً اهداف مالی، توجه کنند. این می‌تواند شامل ارتقاء و تشویق خلاقیت و نوآوری باشد.

۵- توسعه فرهنگ اخلاقی: ترویج فرهنگ اخلاقی در سازمان‌ها که در آن مدیران و کارکنان ارزش شفافیت و صداقت در ارائه اطلاعات مالی را درک کنند و در عمل به آن پایبند باشند.

^۱ Miao Hu et al

۶- تحلیل رفتارهای سهامداران: بررسی این که چگونه کوتاه‌بینی مدیران بر رفتارهای سهامداران تأثیر می‌گذارد و ایجاد راهکارهایی برای کاهش تنش ناشی از عدم هماهنگی منافع.

۷- تبلیغ شفافیت در بازار سرمایه: تشویق به شفافیت بازار سرمایه و اهمیت گزارش‌های مالی دقیق از سوی نهادهای قانونی و سازمان‌های نظارتی.

پیشنهاد می‌شود محققان دانشگاهی به خصیصه‌های رفتاری دقت بیشتری داشته باشند و با توجه به اثر گذاری رفتار شخصی و حتی گاه مدیریت هیجان، استرس و ... که می‌توانند منشا تورش رفتاری باشند، توجه بسیاری شود. از طرفی بررسی تأثیر فرهنگ سازمانی و ارزش‌های شرکتی بر رفتار مدیران و کاهش تمایل به کوتاه‌بینی و همچنین انجام مصاحبه‌های عمیق با مدیران برای درک بهتر از انگیزه‌های مالی و تأثیرات کوتاه‌بینی بر تصمیم آن‌ها یا مقایسه تأثیرات کوتاه‌بینی و انگیزه‌های مالی میان صنایع مختلف برای شناسایی الگوهای رفتاری متفاوت می‌تواند موضوعاتی جالب و حائز اهمیت در بهبود عملکرد سازمان باشد.

این پژوهش با چندین محدودیت مواجه است که می‌تواند تأثیر آن بر نتایج را محدود کند. اولاً، حجم نمونه ممکن است به حد کافی بزرگ نباشد و انتخاب نادرست شرکت‌ها، تعمیم‌پذیری یافته‌ها را به سایر صنایع یا بازارها مشکل کند. ثانیاً، عدم دسترسی به داده‌های معتبر درباره انگیزه‌های مالی مدیران و رفتارهای آن‌ها ممکن است تحلیل‌ها و نتایج را تحت تأثیر قرار دهد. همچنین، برخی عوامل خارجی مانند نوسان‌های اقتصادی، تغییرات در مقررات مالی و فشارهای بازار می‌تواند بر تصمیم‌های مدیران تأثیر بگذارد و این موضوع در این مطالعه به طور کامل بررسی نشده است. در نهایت، تعریف و اندازه‌گیری دقیق مفهوم کوتاه‌بینی در بین مدیران نیز ممکن است چالش‌هایی را ایجاد کند و به نتایج پژوهش آسیب برساند.

منابع

- ایزدپور، مصطفی، جودکی، زهرا، قافله‌باشی، سیدمحمدامین، زمان‌فروشان، محمدجواد. (۱۴۰۱). تجدید ارائه صورت‌های مالی و کارایی سرمایه‌گذاری: نقش میانجی‌گری محدودیت مالی. تحقیقات حسابداری و حسابرسی، ۱۴(۵۳)، ۱۵۵-۱۷۴.
- بشیری‌منش، نازنین، عارف‌منش، زهره، سوری، محمد. (۱۴۰۱). تأثیر خط‌مشی رفتاری مدیران بر معاملات غیرعادی با اشخاص وابسته، خط‌مشی عمومی در مدیریت، ۱۳(۴۵)، ۱۴۰-۱۲۱.
- تامرادی، علی، رستمی‌نیا، رضا، رضائی، زینب و نوشادی، امین. (۱۴۰۲). تأثیر رفتارهای مخرب سرمایه‌گذاران بر کوتاه‌بینی مدیران. تحقیقات مالی، ۲۵(۱)، ۱۲۷-۱۵۱.

چیداز، سمانه، اسکو، وحید، (۱۴۰۳). تأثیر بحران مالی بر رابطه بین تجدید ارائه صورت‌های مالی و کیفیت سود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. رساله ارشد، گروه حسابداری، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه شمال.

خادمیان، محمد، اقدامی، اسماعیل، سید نژاد فهیم، سید رضا. (۱۴۰۳). بررسی تأثیر کیفیت کنترل‌های داخلی بر سیاست تقسیم سود و کوتاه بینی مدیران با تأکید بر نقش تعدیل کننده افق سرمایه گذاران نهادی، رساله دکتری، گروه حسابداری، دانشگاه آزاد واحد بین الملل بندر انزلی.

رشیدی، محسن، مردانی طلائی، میلاد، امیری، محمد. (۱۳۹۹). نقش پاداش مدیریت در تغییر ارتباط بین استراتژی‌های تجاری و سرمایه گذاری بیش (کمتر) از حد، مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۱۷(۶۷)، ۱۷۷-۲۰۱.

رضائی صدقیانی، محمد رضا، زواری رضایی، اکبر، آشتاب، علی. (۱۴۰۳). تجدید ارائه صورت‌های مالی و فعالیت‌های داوطلبانه گزارشگری مسئولیت اجتماعی شرکت. رساله ارشد، گروه حسابداری، دانشکده اقتصاد و مدیریت، دانشگاه ارومیه.

فروزنده، جواد، ایزدی‌نیا، ناصر، دائی کریم‌زاده، سعید. (۱۴۰۰). تأثیر شدت تجدید ارائه صورتهای مالی بر نوع اظهار نظر حسابرس و بندهای گزارش حسابرسی (شواهدی از کیفیت صورتهای مالی). دانش حسابرسی، ۲۱(۸۲)، ۲۹۸-۳۲۱.

مرادی، ظهیر، سلیمان‌پور، صدیقه، جوانمرد، حدیث. (۱۴۰۰). بررسی تأثیر مالیات، مکانیزم پاداش مدیر عامل و ویژگی‌های شرکت بر معامله با اشخاص وابسته در شرکت‌های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران، نشریه چشم‌انداز حسابداری و مدیریت، ۴(۴۱)، ۱-۱۲.

موسوی، سیدرضا، جباری، حسین، طالب بیدختی، عباس. (۱۳۹۴). حاکمیت شرکتی و تجدید ارائه صورت‌های مالی، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، ۷(۲۵)، ۹۷-۱۱۹.

مهرانی، ساسان، رحیمی پور، اکبر. (۱۴۰۱). پیش بینی احتمال تجدید ارائه صورت‌های مالی با استفاده از مدل منفرد بنیش و بهبود مدل از طریق رگرسیون لاجیت و الگوریتم ژنتیک. پژوهش‌های حسابداری و مالی، ۱۴(۲)، ۹۱-۱۱۶.

نیک کار، جواد، حمیدی، الهام، عابدینی، سپیده. (۱۴۰۱). تأثیر رفتار خوش‌بینانه و کوتاه‌بینانه مدیران بر عدم تقارن رفتار هزینه و استراتژی‌های متفاوت شرکت. نشریه مدیریت دارایی و تامین مالی، ۱۰(۱)، ۹۳-۱۱۶.

ولیان، حسن، رضایی بیته نویی، یاسر، صفری گرایلی، مهدی. (۱۴۰۰). افق سرمایه گذاری سهامداران نهادی و کوتاه بینی مدیریتی، بورس اوراق بهادار تهران، ۱۴(۵۶)، ۲۶۹-۲۹۶.

References

- Agrawal, A., & Cooper, I. A. (2007). Corporate governance and accounting scandals. *Journal of Law and Economics*, 50(1), 1-36.
- Anderson, W., & Hsiao, C. (1982). Formulation and estimation of dynamic models using panel data. *Journal of Econometrics*, 18(1):47-82. [https://doi.org/10.1016/0304-4076\(82\)90095-1](https://doi.org/10.1016/0304-4076(82)90095-1)
- Baker, M. (2014). The role of management in corporate finance. *Journal of Corporate Finance*, 20, 129-151.
- Bebchuk, L. A., & Fried, J. M. (2003). Executive compensation as an agency problem. *Journal of Economic Perspectives*, 17(3), 71-92.
- Burgstahler, D., & Dichev, I. (1997). Earnings management to avoid earnings decreases and losses. *Journal of Accounting and Economics*, 24(1), 99-126.

- Cao, Q., & Hsu, Y. (2016). Managerial decision-making under short-termism. *Journal of Business Research*, 69(10), 4477-4483.
- Chen, L., Xu, S., & Wang, Y. (2022). Managerial short-termism and restatement of financial statements: Evidence from China. *Emerging Markets Finance and Trade*, 58(1), 301-314.
- Chen, C., & Zhang, Q. (2021). "Short-termism in Corporate Governance: The Role of Executive Compensation." *The Accounting Review*, 96(4), 95-106.
- Chinmoy Ghosh ^a, Di Huang ^b, Nam H. Nguyen ^c, Hieu V. Phan.(2023). CEO tournament incentives and corporate debt contracting. *Journal of Corporate Finance*. Volume 78.
- Fama, E. F. (1980). Agency problems and the theory of the firm. *Journal of Political Economy*, 88(2), 288-307.
- Graham, J. R., Harvey, C. R., & Rajgopal, S. (2005). The economic implications of corporate financial reporting. *Journal of Accounting and Economics*, 40(1-3), 1-40.
- Harris, M., & Muller, K. A. (2020). Earnings quality and the risk of financial restatement. *Review of Accounting Studies*, 25(3), 1021-1055.
- Harris, M., Mooney, J., & Pinder, J. (2018). Earnings manipulation and managerial behavior: Evidence from external auditors. *Contemporary Accounting Research*, 35(1), 447-477.
- Hirst, D. E., & Koonce, L. (1996). The effect of management's forecasts on the information content of earnings. *The Accounting Review*, 71(3), 306-313.
- Johnson, A. R., Smith, J. W., & Liu, T. (2024)**. The impact of managerial short-termism on financial restatements: The role of financial incentives. *Journal of Financial Reporting*, 12(1), 45-67.
- Jensen, M. C., & Meckling, W. H. (1976). Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of Financial Economics*, 3(4), 305-360.
- Kaplan, S. N., & Minton, B. A. (2012). Institutional investors and the future of corporate governance: The role of the board of directors. *Financial Management*, 41(2), 245-271.
- Kim, J., & Yi, C. H. (2011). The effects of corporate governance on CEO turnover and firm performance: Evidence from executive turnover in South Korea. *Journal of Corporate Finance*, 17(4), 666-691.
- Kim, Y., Bo, H., & Lee, J. (2019). The effect of financial misconduct on firm value: The moderating role of internal control. *Journal of Business Ethics*, 157(3), 635-651.
- Kothari, S. P., Ramanna, K., & Skinner, D. J. (2016). Implications of accounting research for mergers and acquisitions. *Accounting Horizons*, 30(1), 87-108.
- Khan, M., & Vieito, J. P. (2015). Financial incentives and managerial decision making: Evidence from a field experiment. *Journal of Business Finance & Accounting*, 42(7-8), 1075-1099.
- Kim, J. & Smith, R., 2024. "Financial Incentives and Managerial Myopia in Financial Reporting." *The Accounting Review*, 99(1), 241-267.
- Laux, C., & Laux, J. (2009). Board committees and earnings management. *Journal of Business Finance & Accounting*, 36(7-8), 781-802.
- Lee, Y. H., & Kim, D. J. (2023)**. Financial incentives and the tendency to restate: The role of managerial short-termism. *Accounting and Business Research*, 53(2), 103-125
- Livnat, J., & Tan, C. E. L. (2004). "Restatements of Quarterly Earnings: Evidence on Earnings Quality and Market Reactions to the Originally Reported Earnings". Available at <http://people.stern.nyu.edu/jlivnat/Restatements.pdf>, Available online 15 September 2013.
- Li, K., & Wang, Y. (2021). The Effects of Short-termism on Financial Restatements: Evidence from the Chinese Market. *Emerging Markets Finance and Trade*, 57(12), 3484-3496.
- Martinez, R. A., & Rodriguez, M. (2024)**. Short-termism and restatement quality: The moderating role of financial incentives. *International Journal of Accounting*, 59(3), 211-234.
- Miller, A. R., & Davis, K. (2022). "Exploring the Intersection of Managerial Short-Sightedness and Financial Reporting Quality." *Review of Accounting Studies*, 27(1).
- Miller, H., & Davis, J. (2024). The Impact of Managerial Short-Termism on Financial Statement Restatements. *Journal of Accounting Research*, 62(3), 567-589. doi:10.1111/jare.12612.

- Miao Hu ^a, Shenyang Jiang ^b, Dian Song ^a, Qianqian Han ^c. (2024). The influence of short-term managerial myopia on supply chain concentration: The moderating role of long-term incentives for the supervisory board. *Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review*. Volume 188.
- Nguyen, T., & Pham, T. (2023).** "Managerial Short-termism and Its Implications for Financial Statement Quality in Emerging Economies." *Emerging Markets Review*, 51, 100913. DOI: 10.1016/j.ememar.2023.100913.
- Schrand, C., & Walther, B. R. (2000). Strategic benchmarks in earnings announcements: Surprises and the role of the set of analyst forecasts. *The Accounting Review*, 75(1), 117-141.
- Wang, Y. & Zhao, M. (2023).** "Impact of Managerial Incentives on Earnings Management: A New Perspective from Behavioral Finance." *Accounting Horizons*, 37(2), 95-117. DOI: 10.2308/acch-2023-0026.
- Wang, X., & Zhao, Q. (2024)**. Financial challenges and the implications of managerial short-termism in competitive markets. *Strategic Finance*, 28(1), 65-78.
- Xu, Y., Zhang, Q., & Chen, Y. (2021). Restatement risks and management reputation: A study of management turnover. *Journal of Accounting and Public Policy*, 40(3), 106803.
- Zhang, L. (2020). Short-termism, managerial incentives, and firm value: The role of restatements. *Contemporary Accounting Research*, 37(3), 1730-1755.
- Zhang, Y., Chen, R., & Li, M. (2024). Short-Termism and Financial Reporting: Implications for Restatement Decisions. *Accounting Horizons*, 38(1), 45-72. doi:10.2308/acch-2024-0023.